

KARTA KURSU

Nazwa	Psychologia rozwojowa i wychowawcza	
Nazwa w j. ang.	Developmental and Educational Psychology	
Koordynator	Zespół dydaktyczny	
	Zespół dydaktyczny Instytutu Psychologii	
Punktacja ECTS	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs ma na celu:

- zaprezentowanie najważniejszych osiągnięć współczesnej psychologii rozwoju człowieka ze wskazaniem różnic wobec teorii klasycznych,
- zapoznanie studentów z najnowszymi trendami oraz wybranymi koncepcjami i obszarami badań, obecnymi we współczesnej psychologii akademickiej lub psychologii stosowanej w zakresie psychologii dziecka.
- pokazanie relacji między zmianami rozwojowymi a możliwościami edukacji na każdym poziomie.
- przygotowanie studentów do wykorzystywania treści kursu w rozumieniu rozwoju człowieka, ale także siebie, a co za tym idzie w kierowaniu swoim życiem osobistym i zawodowym,
- przekonanie studentów o potencjalnej przydatności psychologii w rozwiązywaniu problemów ludzkich i międzyludzkich oraz w projektowaniu warunków, które tym problemom zapobiegają lub je redukują,
- kurs dostarczy wiedzy na temat psychologicznych problemów wychowania dziecka.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01- zna wybrane koncepcje psychologiczne człowieka oraz teorie dotyczące jego rozwoju;	K_W01 K_W05 K_W09
	W02- posiada wiedzę na temat etapów rozwoju i specyfice każdego z nich, W03- Zna uwarunkowanie procesów wychowawczych związane z prawidłowościami rozwoju	
Umiejętności	U01- analizuje teksty psychologiczne z nastawieniem na ich wykorzystanie w praktyce pedagogicznej,	K_U01 K_U09
	U02- wykorzystuje nabytą wiedzę psychologiczną do projektowania procesu kształcenia i wychowania, z uwzględnieniem gotowości wychowanka do realizacji określonych zadań edukacyjnych, poszanowania jego indywidualnych właściwości	
Kompetencje społeczne	K01- czuje się odpowiedzialny za dokonywanie oceny i wyciąganie wniosków z własnych doświadczeń	K_K01 K_K05
	K02- ma pozytywne nastawienie do efektywnej pracy nad rozwojem własnym i podopiecznych	

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	10	10								
20										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład problemowy, praca z tekstem naukowym, dyskusje dydaktyczne, prezentacja multimedialna

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								x		x			
W02											x		
W03								x					
U01											x		
U02											x		
K01								x					
K02								x					

Kryteria oceny Egzamin pisemny - test + esej

Uwagi Studia jednolite magisterskie, niestacjonarne

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Istota rozwoju. Sposoby ujmowania rozwoju: filogenetyczny, antropogenetyczny, ontogenetyczny. Przejawy rozwoju. Parametry rozwoju. Mechanizmy rozwoju

Pojęcie zmiany rozwojowej, uwarunkowania rozwoju

Zagadnienie ciągłości i ukierunkowania rozwoju. Modele zmian rozwojowych. Okresy krytyczne w rozwoju. Specyficzne zjawiska w rozwoju: akceleracja i retardacja. Prawa i prawidłowości rozwojowe. Warunki i wyznaczniki rozwoju.

Środowiskowe uwarunkowania rozwoju. Paradygmaty w rozważaniach na środowiskiem jako czynnikiem rozwoju: przyczynowo-skutkowe powiązanie rozwoju i środowiska; rozwój jako wynik aktywności jednostki w środowisku (psychologia ekologiczna), rozwój jako rezultat interpretacji środowiska przez jednostkę (psychologia poznawcza).

Teorie wyjaśniające rozwój.

Wychowanie a zmiany w psychice człowieka - wychowanie jako społeczno kulturalny mechanizm regulacji zachowania.

Teoria epistemologii genetycznej J. Piageta Podstawowe założenia. Stadia rozwoju inteligencji. Krytyka koncepcji Piageta. Implikacje teoretyczne i praktyczne.

Kulturowo historyczna teoria L.S. Wygotskiego.

Założenia koncepcji Wygotskiego. Rozwój jako przeplatanie się okresów stabilnego rozwoju i kryzysów rozwoju. Badania nad rozwojem pojęć. Etapy rozwoju mowy. Poglądy na nauczanie i wychowanie jako

czynniki rozwoju.

Ewolucyjna teoria rozwoju J. Bowlby'ego.

Stadialne teorie rozwoju.

Teoria zdań rozwojowych R. Havighursta.

Koncepcja rozwoju w biegu życia ludzkiego.

Psychologia rozwojowa a psychologia biegu życia. Koncepcja stadialnego rozwoju w biegu życia ludzkiego E. Eriksona.

Współczesne teorie rozwoju poznawczego

Teoria redeskrypcji reprezentacji A. Karmiloff-Smith. Teoria skryptów K. Nelson. Teoria rozwoju poznawczego A. Mandler.

Charakterystyka sfer rozwojowych:

Myślenia, pamięci, uwagi, percepcji, mowy, społecznej, moralnej, osobowości, emocji, potrzeb w okresach rozwojowych od okresu prenatalnego do adolescencji.

Struktura działalności wychowawczej:

- psychologiczne mechanizmy wychowania
- wychowanie w rodzinie

Wychowanie małego dziecka:

- problemy rozwoju i wychowania małego dziecka w środowisku instytucjonalnym
- wychowanie w okresie przedszkolnym

Wychowanie w okresie przedszkolnym oraz wychowanie dzieci i młodzieży w wieku szkolnym

Wykaz literatury podstawowej

Harwas-Napierała D., Trempała J. (2001). Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa: PWN.
Schaffer R.H. (2010) Psychologia rozwojowa. Podstawowe pojęcia. Kraków: Wydawnictwo UJ
Przetacznik-Gierowska M., Włodarski Z., *Psychologia Wychowawcza*, PWN, Warszaw 1994.
Przetacznik-Gierowska M., Tyszkowa M. (2000) Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa: PWN

Wykaz literatury uzupełniającej

Piaget J. (2006) Studia z psychologii dziecka. Warszawa PWN
Rosenberg, M. B., *Porozumienie bez przemocy. O języku serca*, Wyd. Jacek Santorski & Co, Warszawa: 2003.
Mudyń, K., Komunikacja bez przemocy, jako metoda przezwyciężania i zapobiegania konfliktom, [W]: D. Kubacka-Jasiecka, K. Mudyń (red.) *Kryzys, interwencja i pomoc psychologiczna. Nowe ujęcia i możliwości* (s.303-319), Wyd. Rafał Marszałek, Toruń: 2003

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	3
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	22
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	25
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3